

Eindrapportage rekenkameronderzoek minimabeleid in de gemeente Renswoude

Rekenkamercommissie
Vallei en Veluwerand

29 januari 2018
definitieve eindversie

COLOFON

De rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand is een gemeenschappelijke onafhankelijke rekenkamercommissie van de gemeenten Barneveld, Bunnik, Bunschoten, Leusden, Nijkerk, Renswoude, Scherpenzeel, Woudenberg en Zeewolde.

De externe commissie bestaat uit een voorzitter en vijf leden: de heer J. van Zomeren (voorzitter), mevrouw F.T. van de Vlierd (lid), de heer M. Pen (lid), de heer J.G.W. Scheltinga (lid) en de heer M.G. Visser. De commissie heeft twee ambtelijke onderzoekers / secretarissen: mevrouw B. Meijboom en mevrouw I.M.T. Spoor.

Inhoudsopgave

1. Inleiding en achtergrond onderzoek	5
2. Bevindingen en conclusies uit het onderzoek.....	5
3. Aanbevelingen.....	6
4. Bestuurlijke reactie college B&W en nawoord rekenkamercommissie	7

Bijlage

Bevindingenrapportage rekenkameronderzoek minimabeleid in Renswoude (6 dec 2017)	9
---	----------

1. Inleiding en achtergrond onderzoek

De rekenkamercommissie heeft op verzoek van de raadsfracties van de gemeente Renswoude onderzoek gedaan naar de effectiviteit van het minimabeleid in de gemeente Renswoude. Aanleiding voor het verzoek van de raadsfracties was een landelijke publicatie van het CBS dat 8,8% van de gezinnen met kinderen in armoede leeft. De raadsfracties wilden graag meer inzicht krijgen in de uitvoering van het minimabeleid. Sinds enige jaren is de uitvoering van het minimabeleid uitbesteed aan de gemeente Veenendaal.

In het onderzoek heeft de rekenkamercommissie onder andere gekeken naar de doelen van het beleid, het bereiken van de doelgroep, de minimaregelingen en de wijze waarop de gemeente Renswoude communiceert over de regelingen. Verder is in het onderzoek nagegaan wat de rol is van de gemeenteraad van Renswoude en hoe het beleid geëvalueerd wordt.

2. Bevindingen en conclusies uit het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode april t/m september 2017. Het onderzoek is gestart met een korte documentenstudie. Aansluitend zijn interviews gehouden met de portefeuillehouder en ambtenaren van de gemeente Renswoude en Veenendaal. Daarnaast is gesproken met vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en één inwoner. In de bijlage bij deze eindrapportage kunt u meer details lezen over de aanpak van het onderzoek en de bevindingen. Hieronder gaan we daar in grote lijnen op in en geven we de conclusies uit het onderzoek.

De rekenkamercommissie stelt in het onderzoek vast dat de doelen van het minimabeleid niet concreet zijn uitgewerkt en dat niet duidelijk is wanneer het beleid succesvol is. De beleidsnota minimabeleid in Renswoude, waarin deze doelen staan, is afgeleid van de beleidsnota van de gemeente Veenendaal, zonder dat deze ook specifiek toegesneden is op de situatie in Renswoude.

Verder zegt de gemeente Renswoude goed inzicht te hebben in de doelgroep van het minimabeleid, maar de rekenkamercommissie is daar minder zeker over. Volgens de rekenkamercommissie is niet met zekerheid te stellen dat de gemeente de doelgroep volledig in beeld heeft en ook daadwerkelijk bereikt. De doelgroep die de gemeente in beeld heeft is gering van omvang en zowel bij de gemeente als de kerken en maatschappelijke organisaties komen nauwelijks hulpvragen binnen. Daarbij kan meespelen, zoals meerdere respondenten aangeven, dat inwoners die in armoede leven te trots zijn om hulp te vragen. Daarnaast kan de beperkte bekendheid van de ondersteuningsregelingen een reden zijn. De rekenkamercommissie plaatst ook een vraagteken bij voldoende inzicht van de gemeente in de omvang van de doelgroep, omdat er in de beleidsnota geen onderbouwde raming is gemaakt van de kosten voor armoedebeleid. De rekenkamercommissie vraagt zich af of de gemeente Renswoude of de gemeente Veenendaal de doelgroep en het gebruik van minimaregelingen in Renswoude in kaart heeft gebracht.

De gemeente Renswoude heeft het minimabeleid uitbesteed aan de gemeente Veenendaal en daarmee het beleid en de uitvoering uit handen gegeven. Inwoners uit Renswoude worden niet actief geïnformeerd over de minimaregelingen, niet door de gemeente Renswoude, maar ook niet door de gemeente Veenendaal. Bijstandsgerechtigde inwoners uit Veenendaal worden bijvoorbeeld per brief geïnformeerd over de minimaregelingen, maar inwoners uit Renswoude ontvangen niet zo'n brief. Daarnaast is er in Renswoude geen recente folder met informatie over de regelingen en in de Heraut wordt alleen over de regelingen gecommuniceerd als er wijzigingen zijn. De communicatie vindt plaats via de website. De rekenkamercommissie constateert dat het voor inwoners, die niet digitaal vaardig zijn, moeilijk is om informatie over de regelingen op de gemeentelijke website te vinden. De informatie is niet overzichtelijk op één plaats weergegeven.

De rekenkamercommissie concludeert dat zowel de gemeente Renswoude als de gemeente Veenendaal zich niet actief opstelt met betrekking tot het bereiken van de minima in Renswoude en dit met name overlaat aan maatschappelijke organisaties. De gemeente Renswoude neemt niet zelf de regie met betrekking tot het minimabeleid. Zo is er een breed afstemmingsoverleg tussen de gemeente Renswoude en maatschappelijke organisaties, maar de gemeente Renswoude geeft in dit overleg niet aan wat ze verwacht van de organisaties. Bovendien is in dit overleg geen vertegenwoordiger van de gemeente Veenendaal aanwezig die het minimabeleid voor de gemeente Renswoude uitvoert. Een actievere rol van de gemeente Renswoude of de gemeente Veenendaal kan naar de mening van de rekenkamercommissie het minimabeleid effectiever maken.

Verder concludeert de rekenkamercommissie dat de raad zijn contolerende rol ten aanzien van de uitvoering van het minimabeleid nauwelijks kan vervullen. Het bereik en het realiseren van de doelstellingen van het minimabeleid worden niet gemonitord. De raad krijgt via de reguliere planning en control documenten slechts globale informatie over het minimabeleid. Realisatiecijfers over bijvoorbeeld 2015 lopen uiteen in verschillende gemeentelijke rapportages, waarvoor geen eenduidige verklaring kan worden gegeven door de ambtelijke organisatie.

Met betrekking tot de inhoud van de minimaregelingen kan de rekenkamercommissie niet beoordelen of deze royaal dan wel minimalistisch zijn. De rekenkamercommissie stelt wel vast dat de regelingen van de gemeente Renswoude vergelijkbaar zijn met de regelingen in de overige gemeenten van het samenwerkingsverband van de rekenkamercommissie.

Samenvattend concludeert de rekenkamercommissie uit het onderzoek dat het inzicht in de effectiviteit van het minimabeleid verbeterd kan worden.

3. Aanbevelingen

Op grond van de bevindingen en conclusies adviseert de rekenkamercommissie de raad om het college op te dragen de volgende aanbevelingen uit te voeren. Deze aanbevelingen zijn erop gericht om de effectiviteit van het minimabeleid te verbeteren:

- 1) Actualiseer de beleidsnota en formuleer concrete doelen. Neem de van toepassing zijnde regelingen voor Renswoude op in de beleidsnota. Neem onderdelen uit de beleidsnota van Veenendaal zodanig over dat er een leesbare en logische beleidsnota voor Renswoude ontstaat.
- 2) Probeer meer inzicht in de doelgroep te krijgen, door bijvoorbeeld de inwoners met een laag inkomen actief te benaderen en per persoon na te gaan of deze gebruik maakt van de regelingen waar hij of zij mogelijk recht op kan hebben.
- 3) Maak een A4 (folder) met alle regelingen voor minima en neem hierin ook regelingen op zoals de mogelijkheid tot kwijtschelding van belastingen en het jeugdfonds. Zorg voor brede verspreiding van een dergelijke folder.
- 4) Actualiseer de gemeentelijke website en maak het eenvoudiger voor inwoners om de informatie met betrekking tot de minimaregelingen op de gemeentelijke website te vinden. Bied voor inwoners met beperkte digitale vaardigheden in discretie een gesprek aan over het aanbod van regelingen.
- 5) Neem duidelijke regie en gebruik daarvoor onder andere het breed overleg met maatschappelijke organisaties. Geef in dit overleg aan wat de gemeente doet en wat verwacht mag worden van de deelnemende organisaties met betrekking tot hulp voor minima.
- 6) Neem in de planning en control documenten naast de begrote cijfers de realisatiecijfers op met betrekking tot het minimabeleid, geef hierop een adequate toelichting en monitor de uitvoering en effecten. Plaats deze informatie in de context van het gehele sociale beleid en doe een voorstel voor het detailniveau van informatie voor de raad om zijn controlerende rol te kunnen uitvoeren.

4. Bestuurlijke reactie college B&W en nawoord rekenkamercommissie

Het college van B&W van Renswoude is in de gelegenheid gesteld om te reageren op de eindrapportage met conclusies en aanbevelingen. Hieronder is de reactie van het college integraal weergegeven.

Bestuurlijke reactie college van B&W Renswoude

Geachte leden van de Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand,

Met veel belangstelling heeft ons college kennis genomen van de concept rapportage rekenkamerrapport minimabeleid Renswoude.

Wij zijn blij met de aanbevelingen en zullen de komende tijd gebruiken om deze uit te voeren om zo de effectiviteit van het minimabeleid te verbeteren.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Renswoude

Nawoord rekenkamercommissie

Wij danken het college van B&W voor de positieve reactie op de rapportage minimabeleid in Renswoude. Wij gaan ervan uit dat de gemeenteraad hier kennis van neemt. De definitieve

besluitvorming over de conclusies en aanbevelingen in de rapportage laten wij graag over aan de gemeenteraad van Renswoude.

Tot slot willen wij allen die meegewerkt hebben aan dit onderzoek hartelijk danken voor hun bijdrage.

Bijlage

Bevindingenrapportage rekenkameronderzoek minimabeleid in Renswoude (18 dec 2017)

Minimabeleid in Renswoude

Rekenkameronderzoek naar de effectiviteit van het
minimabeleid in de gemeente Renswoude

BEVINDINGEN RAPPORTAGE

Rekenkamercommissie Vallei
en Veluwerand

18 december 2017

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding onderzoek en achtergrond	3
1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen	3
1.4 Afbakening	3
1.5 Onderzoeksaanpak.....	4
Hoofdstuk 2 Bevindingen.....	5
2.1 Gemeentelijk beleid voor minima.....	5
2.2 Doelgroep minimabeleid in Renswoude.....	6
2.2.1 Inkomen van minima.....	6
2.2.2 Inzicht in doelgroep.....	8
2.2.3 Hulpinstanties.....	8
2.2.4 Rol van de Gemeente	9
2.3 Minimaregelingen in Renswoude.....	10
2.3.1 Ingezette minimaregelingen in Renswoude.....	10
2.3.2 Niet ingezette minimaregelingen	12
2.4 Communicatie over de regelingen	13
2.4.1 Informatie op gemeentelijke website	13
2.4.2 Informatie via Heraut en folder.....	14
2.4.3 Overige communicatie	15
2.5 Realisatie en monitoring van doelstellingen.....	15
2.6 Rol van de raad	16
Bijlage 1 Literatuur, documenten en bronnen	18
Bijlage 2 Respondenten	19
Bijlage 3 Uitnodigingsbrief voor deelname onderzoek	20
Bijlage 4 Minima regelingen per gemeente	21
Bijlage 5 Folder minimabeleid 2013 gemeente Renswoude.....	23
Bijlage 6 Folder minimabeleid 2017 gemeente Rhenen.....	24

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding onderzoek en achtergrond

Op 6 september 2016 hebben drie van de vijf raadsfracties in de vergadering van de raadscommissie Algemeen Bestuur van Renswoude aangegeven dat zij voorstander zijn van een (klein) onderzoek naar het minimabeleid. Aanleiding hiervan was een publicatie vanuit het CBS dat 8,8% van de gezinnen met kinderen in Nederland in armoede leeft. De rekenkamercommissie heeft vervolgens besloten om het onderzoek uit te voeren en heeft een onderzoeksvoorstel uitgewerkt en deze in december 2016 voorgelegd aan de raadscommissie Economie en Samenleving. De raadscommissie heeft ingestemd met het voorstel.

Vanwege de beperkte omvang van de gemeente Renswoude heeft de gemeente de uitvoering van het minimabeleid uitbesteed aan de gemeente Veenendaal. Inwoners van Renswoude die gebruik willen maken van miniregelingen kunnen een tegemoetkoming aanvragen via het Bureau Miniregelingen. Dit Bureau is een projectorganisatie van de gemeenten Veenendaal, Rhenen en Renswoude; de werkzaamheden worden uitgevoerd door AMC Consultancy B.V.

1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen

Doelstelling

Doel van het onderzoek is om na te gaan of het minimabeleid in Renswoude effectief wordt uitgevoerd.

Onderzoeksvragen

Om dit doel te bereiken heeft de rekenkamercommissie de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Welke doelstellingen heeft de gemeente Renswoude op het gebied van het minimabeleid?
2. Heeft de gemeente zicht op de doelgroep (omvang, samenstelling en bereik)?
3. Welke regelingen gericht op minima zet Renswoude in? Welke eventuele aanvullende regelingen voor minima zet de gemeente niet in?
4. Hoe wordt over de regelingen gecommuniceerd naar de doelgroep?
5. Worden de doelstellingen van het beleid gerealiseerd en wordt dit gemonitord?
6. Kan de raad zijn kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van het minimabeleid vervullen?

1.4 Afbakening

De rekenkamercommissie heeft zich in het onderzoek uitsluitend gericht op de gemeente Renswoude en niet op de gemeente Veenendaal.

1.5 Onderzoeksaanpak

De rekenkamercommissie heeft een korte documentenstudie uitgevoerd en een aantal websites geraadpleegd (zie bijlage 1). Aansluitend zijn interviews gehouden met de portefeuillehouder, beleidsambtenaar van de gemeente Renswoude, medewerker Dorpsteam en de beleidsambtenaar van de gemeente Veenendaal, die het beleid voor de gemeente Renswoude uitvoert. Vervolgens zijn interviews gehouden met vertegenwoordigers van maatschappelijke en kerkelijke organisaties. Verder zijn gebruikers van de minimaregelingen via een brief (zie bijlage 3) benaderd voor deelname aan het onderzoek. Eén inwoner heeft zich aangemeld en met deze inwoner heeft de rekenkamercommissie gesproken. Zie ook bijlage 2 voor het overzicht van respondenten.

De bevindingen uit de documentenstudie en de interviews zijn weergegeven in deze rapportage. Deze zijn voor een check op feitelijke onjuistheden voorgelegd aan de respondenten. Daarna zijn de conclusies en aanbevelingen opgesteld. Het college van B&W krijgt vervolgens de gelegenheid om op het de resultaten en de conclusies en aanbevelingen te reageren voordat het aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Hoofdstuk 2 Bevindingen

2.1 Gemeentelijk beleid voor minima

Welke doelstellingen heeft de gemeente Renswoude op het gebied van het minimabeleid?

De gemeente Renswoude heeft voor inwoners met een laag inkomen een integraal beleidskader activerend minimabeleid (2015-2018) opgesteld. Dit beleidskader is op 19 mei 2015 vastgesteld door de gemeenteraad. Het beleid geeft een kader voor inkomensondersteunende maatregelen aan inwoners. De regels voor de individuele inkomensvoet zijn vastgelegd in een verordening. Deze verordening heeft de raad in dezelfde raadsvergadering vastgesteld.

Op 4 april 2017 heeft de gemeenteraad van Renswoude ingestemd (hamerstuk) met een aantal aanpassingen van het beleid¹. Eén van de aanpassingen betreft de bedragen in de geld-terug regeling (zie ook paragraaf 2.3). Daarnaast had de aanpassing in het beleid betrekking op het aansluiten bij het jeugdsportfonds. Dit fonds vormt een aanvulling op de gemeentelijke minima-regelingen. Het fonds is een landelijk netwerk van stedelijke en provinciale fondsen, ondersteund door een landelijk bureau. Gemeenten met meer dan 100.000 inwoners kunnen een zelfstandig fonds oprichten. Gemeenten met minder dan 100.000 inwoners kunnen zich aansluiten bij een provinciaal fonds.

Voor de uitvoering van het beleid begroot de gemeente Renswoude jaarlijks € 40.000² (per 2015). Met de actualisatie van het beleid in april 2017 is een bedrag van € 17.000 aan dit budget toegevoegd voor met name de bestrijding van armoede onder kinderen.

In het integraal beleidskader minimabeleid worden een aantal leidmotieven genoemd waaruit de rekenkamercommissie de volgende doelstellingen heeft afgeleid:

- voorkomen dat personen in de financiële problemen komen;
- er voor zorgen dat personen met een laag inkomen kunnen deelnemen aan culturele en sportieve activiteiten;
- bevorderen dat uitstroom van de participatiewet naar werk lonend is voor cliënten;
- individueel maatwerk leveren aan personen met zorgbehoeften, zoals chronisch zieken en gehandicapten, minima die gebruik moeten maken van schoonmaakvoorzieningen en gezinnen met kinderen.

Met de actualisatie van het beleid in april 2017 is er volgens de rekenkamercommissie nog een extra doelstelling aan het beleid toegevoegd. Deze luidt: inwoners (zowel kinderen als volwassenen) met een minimuminkomen meer mogelijkheden bieden om deel te nemen in de samenleving.

¹ Raadsvoorstel en besluit "Wijziging minimabeleid", vastgesteld op 4 april 2017

² Conform financiële kaders in Integraal beleidskader activerend minimabeleid 2015-2018, vastgesteld op 19 mei 2015.

Bovenstaande doelstellingen zijn in het beleidskader niet verder concreet gemaakt en het is niet duidelijk wanneer het beleid succesvol is en de doelstellingen bereikt zijn. Daarnaast is bijvoorbeeld niet duidelijk hoe de gemeente wil bevorderen dat uitstroom van de participatiewet naar werk lonend is. De gemeente Renswoude heeft namelijk niet, zoals de gemeente Veenendaal, een uitstroompremie voor langdurige WWB-ers (wet, werk, bijstand), indien ze uitstromen naar betaald werk (zie ook paragraaf 2.3).

De beleidsnota minimabeleid in Renswoude is afgeleid van de beleidsnota van de gemeente Veenendaal. Delen van de beleidsnota Veenendaal staan ook in de nota van Renswoude, maar er ontbreken ook delen, waardoor er geen de logisch verhaal staat. Zo mist de rekenkamercommissie in de nota van Renswoude het inkomensbeleid op het beleidsterrein van de Wmo, terwijl in de inleiding wel wordt vermeld dat daar op ingegaan wordt. Verder staat in de beleidsnota van Renswoude geen doorrekening van de verschillende scenario's, terwijl in de toelichting staat dat de raad kan kiezen tussen verschillende scenario's /varianten. In de beleidsnota staan her en der wel keuze scenario's, maar deze zijn niet doorgerekend. De gemeenteraad heeft zich bij het vaststellen van het beleid ook niet uitgesproken over de verschillende scenario's. In het raadsbesluit staat dat de gemeenteraad de beleidsnota heeft vastgesteld, maar er is geen expliciete keuze gemaakt voor een bepaald scenario.

2.2 Doelgroep minimabeleid in Renswoude

Heeft de gemeente zicht op de doelgroep (omvang, samenstelling en bereik)?

2.2.1 Inkomen van minima

Inwoners van de gemeente Renswoude die in aanmerking willen komen voor de minimaregelingen moeten een netto maandinkomen hebben dat lager is dan een bepaald bedrag (zie tabel hieronder) en een vermogen dat lager is dan € 5.940 voor een alleenstaande en € 11.880 voor samenwonenden of gehuwden.

De rekenkamercommissie heeft de inkomensbedragen van Renswoude vergeleken met de bedragen die het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) hanteert voor armoede (zie onderstaande tabel).

Er is volgens het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) sprake van armoede wanneer iemand gedurende een langere tijd niet de middelen heeft om te kunnen beschikken over de goederen en voorzieningen die in zijn samenleving als minimaal noodzakelijk gelden³. Om vast te stellen of iemand in armoede leeft, heeft het SCP twee referentiebudgetten vastgesteld (afgeleid uit de gegevens van het Nibud, Nationaal instituut voor budgetvoorlichting).

Het *basisbehoeftebudget* omvat de minimale uitgaven van een zelfstandig huishouden aan onvermijdbare, basale zaken, zoals voedsel, kleding en wonen. Ook de uitgaven aan enkele andere moeilijk te vermijden posten (bijvoorbeeld verzekeringen, niet-vergoede ziektekosten en persoonlijke

³ SCP, *Armoede in kaart, sep 2016*

verzorging) zijn meegeteld. Het tweede referentiebudget, het *niet-veel-maar-toereikendbudget*, is iets ruimer. Dat houdt ook rekening met de minimale kosten van ontspanning en sociale participatie, bijvoorbeeld een korte vakantie of het lidmaatschap van een sport- of hobbyclub. Deze zaken zijn niet strikt noodzakelijk, maar veel mensen beschouwen ze wel als zeer wenselijk.

Tabel 1: Inkomenstabel voor gebruikmaking minimaregelingen in de gemeente Renswoude en het maximaal netto inkomen volgens basisbehoeftebudget en niet-veel-maar toereikendbudget van het Sociaal Cultureel Planbureau (2014)

		Renswoude	Sociaal Cultureel Planbureau	
		<i>Maximaal netto inkomen per maand</i>	<i>basisbehoefte budget netto maandbedrag</i>	<i>niet-veel-maar toereikend-budget netto maandbedrag</i>
Personen in de leeftijd van 18 tot 21 jaar	Alleenstaand	€254	€ 971	€ 1.063
	Gehuwd of samenwonend en beiden jonger dan 21 jaar	€ 507	€ 1330	€ 1.460
	Gehuwd of samenwonend, één persoon 21 jaar of ouder	€ 987		
Personen in de leeftijd van 18 tot 21 jaar met kinderen	Alleenstaand	€ 254	€ 1.300 (1 kind) € 1.470 (2 kind) € 1.710 (3 kind)	€ 1.410 (1 kind) € 1.610 (2 kind) € 1.870 (3 kind)
	Gehuwd of samenwonend en beiden jonger dan 21 jaar	€ 800	€ 1.620 (1 kind) € 1.830 (2 kind) € 2.000 (3 kind)	€ 1.780 (1 kind) € 2.000 (2 kind) € 2.190 (3 kind)
	Gehuwd of samenwonend, één persoon 21 jaar of ouder	€ 1.281		
Personen in de leeftijd van 21 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd	Alleenstaand	€1.027	€ 971	€ 1.063
	Alleenstaande ouder/ verzorger	€1.027	€ 1.300 (1 kind) € 1.470 (2 kind) € 1.710 (3 kind)	€ 1.410 (1 kind) € 1.610 (2 kind) € 1.870 (3 kind)
	Gehuwd of samenwonend en beide jonger dan pensioengerechtigde leeftijd	€ 1.467	€ 1.330 (zonder kinderen) € 1.620 (1 kind) € 1.830 (2 kind) € 2.000 (3 kind)	€ 1.460 (zonder kinderen) € 1.780 (1 kind) € 2.000 (2 kind) € 2.190 (3 kind)
Pensioengerechtigden	Alleenstaand	€ 1.154	€ 971	€ 1.063
	Alleenstaande ouder/ verzorger	€ 1.154	€ 1.300 (1 kind) € 1.470 (2 kind) € 1.710 (3 kind)	€ 1.410 (1 kind) € 1.610 (2 kind) € 1.870 (3 kind)
	Gehuwd of samenwonend	€ 1.576	€ 1.330 (zonder kinderen) € 1.620 (1 kind) € 1.830 (2 kind) € 2.000 (3 kind)	€ 1.460 (zonder kinderen) € 1.780 (1 kind) € 2.000 (2 kind) € 2.190 (3 kind)

Het SCP gebruikt andere bedragen en indelingen voor armoede dan de gemeente Renswoude. De gemeente Renswoude hanteert evenals andere gemeenten de landelijke normen uit de participatiewet. Het SCP hanteert deze normen niet. Het komt voor dat iemand volgens het SCP in armoede leeft, terwijl deze persoon in de gemeente Renswoude niet in aanmerking kan komen voor de minimaregelingen. De inkomensbedragen in Renswoude, om in aanmerking te komen voor een minimaregeling, liggen in de meeste gevallen lager dan de bedragen die het SCP hanteert voor armoede. Met name voor inwoners met kinderen en jonge mensen zijn de inkomensbedragen in Renswoude lager dan de budgetten die bij het SCP als minimum gelden. Opvallend daarbij is dat een alleenstaande van 18-21 jaar met één kind, pas in aanmerking komt voor minimaregelingen als hij/zijn minder verdient dan €254, terwijl het basisbehoefte budget van het SCP voor zo'n persoon € 1300 is. Verder houdt de gemeente Renswoude geen rekening met het aantal kinderen in een gezin, terwijl het SCP daar wel rekening mee houdt. De gemeente Renswoude maakt onderscheid in de leeftijd van de inwoner. Voor het SCP zijn de armoedebedragen voor alle leeftijdscategorieën hetzelfde.

2.2.2 Inzicht in doelgroep

In 2016 waren volgens de website van [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl)⁴ in Renswoude 105 huishoudens met een laag inkomen en 30 huishoudens met een bijstandsuitkering. Bij navraag in de interviews blijkt dat de gemeente Renswoude 34 inwoners heeft met een bijstandsuitkering in 2017. Een enkele respondent geeft aan dat er vanwege de geringe schaalgrootte van Renswoude een goed inzicht is in de doelgroep van het minimebeleid. Er zou sprake zijn van een "ons-kent-ons- cultuur". Bovendien heeft de gemeente Renswoude een eigen Woningbedrijf, waardoor snel informatie wordt verkregen over eventuele huurachterstand en financiële problemen. De meerderheid van de respondenten geeft echter aan dat het goede inzicht in de doelgroep genuanceerd moet worden. Zij geven aan dat men aan de buitenkant vaak niet kan zien of mensen in armoede leven. Mensen, en met name ouderen, zouden vaak te trots zijn om dit te laten merken. Daarnaast zou het zicht op de doelgroep minder zijn geworden doordat de uitvoering van het beleid naar de gemeente Veenendaal is verplaatst en doordat er geen fysiek inlooppreekuur meer is in de gemeente Renswoude.

De omvang van de doelgroep voor de minimaregelingen lijkt niet groot te zijn. Respondenten vanuit maatschappelijke en kerkelijke organisaties geven aan dat er nauwelijks financiële hulpvragen binnenkomen. Ze spreken van hooguit één hulpvraag per jaar.

2.2.3 Hulpinstanties

Inwoners met financiële problemen kunnen met hun hulpvragen terecht bij:

- Het Bureau minimaregelingen. Zoals al eerder vermeld in hoofdstuk 1 regelt dit bureau de minimaregelingen voor Renswoude, en ook voor Veenendaal en Rhenen. Inwoners uit Renswoude kunnen het bureau rechtstreeks telefonisch en via e-mail benaderen. De contactgegevens zijn te vinden op de website van het Bureau minimaregelingen. Op de website van de gemeente Renswoude is een verwijzing te vinden naar de website van Bureau minimaregelingen (zie ook paragraaf 2.4). Inwoners kunnen ook bellen naar het centrale

⁴ www.waarstaatjegemeente.nl/dashbord/werk en inkomen, geraadpleegd op 20 april 2017

nummer van de gemeente Veenendaal (klantcontactcentrum) waarna ze worden doorverbonden naar het Bureau minimaregelingen.

- Het dorpssteam. Het dorpssteam is een interdisciplinair team waarin diverse professionals samen werken, zoals een maatschappelijk werker van Vitras, een vertegenwoordiger van MEE, jeugdhulpverleners, Wmo consulenten, een gedragswetenschapper, een schakelverpleegkundige van Icare en een gemeentelijke coördinator. Inwoners kunnen hier terecht met vragen over ondersteuning, zorg en opvoeden. Inwoners kunnen vragen stellen tijdens een telefonische spreekuur of via de mail. De leden van het dorpssteam komen bij de inwoners thuis als daar behoefte aan is.
- De formulierenbrigade. Dit is een initiatief van de Stichting Welzijn Ouderen Scherpenzeel-Renswoude. Inwoners kunnen hulp vragen bij het invullen van formulieren, bijvoorbeeld bij aanvragen van bijzondere bijstand, huurtoeslag, en kwijtschelding. Vrijwilligers helpen de inwoners. Wekelijks is er een spreekuur in het Trefpunt, gevestigd is in de bibliotheek van Renswoude, en in Scherpenzeel in het verzorgingstehuis “Het huis in de Wei”.
- Schuldhulpmaatje. Dit is een initiatief van de Interkerkelijke Diaconale Hulpverlening (IDH) van de kerken in Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg. Inwoners die moeite hebben met brieven, formulieren, bankafschriften, contracten en het overzicht houden, kunnen terecht bij de vrijwilligers van IDH. Inwoners kunnen telefonisch of via e-mail contact opnemen. Door een coördinator wordt dan een afspraak gemaakt bij de inwoner thuis.

Informatie en de wijze waarop inwoners contact kunnen opnemen voor bovengenoemde hulp is te vinden op de website van de gemeente Renswoude.

2.2.4 Rol van de Gemeente

De gemeente Renswoude heeft de werkzaamheden op het gebied van sociale zaken en werkgelegenheid uitbesteed aan de gemeente Veenendaal. De beleidsvoorbereiding en het uitvoeren van taken die voortvloeien uit de minimaregelingen is één van de werkzaamheden die daartoe behoren. Voor het uitvoeren van al de werkzaamheden hebben de gemeente Renswoude en Veenendaal een dienstverleningsovereenkomst opgesteld⁵. Jaarlijks betaalt de gemeente Renswoude hiervoor € 62.000 (prijspeil 2012, jaarlijks geïndexeerd). In de overeenkomst is opgenomen dat voor meer- en minderwerk vooraf afspraken worden gemaakt. Van meerwerk is bijvoorbeeld sprake als Renswoude afwijkend beleid of regelgeving vaststelt, wat leidt tot aantoonbaar hogere uitvoeringskosten. Ten aanzien van de informatievoorziening is in de dienstverleningsovereenkomst vastgelegd dat de gemeente Veenendaal jaarlijks managementinformatie verstrekt aan de gemeente Renswoude over de uitvoering van Sociale Zaken. De rekenkamercommissie heeft op basis van de managementrapportage van maart 2017 geconstateerd dat het minimabeleid slechts een heel klein onderdeel is van deze rapportage, waar nauwelijks op ingegaan wordt.

⁵ *Dienstverleningsovereenkomst Sociale Zaken en werkgelegenheid gemeente Renswoude en gemeente Veenendaal, 14 maart 2012*

Ieder kwartaal vindt er een bestuurlijk overleg plaats tussen de wethouders van de gemeente Veenendaal, Renswoude en Rhenen. In dit overleg worden met name beleidszaken en bestuurlijke zaken besproken, zo geven respondenten aan.

Verder is er twee keer per jaar een breed overleg, waarin de gemeente, maatschappelijke organisaties, de seniorenorganisatie, schuldhulpverlening, de formulierenbrigade, kerken en scholen vertegenwoordigd zijn. Meerdere respondenten noemen het een afstemmingsoverleg, waarin vanwege privacy niet over personen gesproken wordt. De afzonderlijke organisaties informeren elkaar in dit overleg over hun plannen en activiteiten. Volgens de respondenten wordt er niet gesproken over ieders rol en verwachtingen. Meerdere respondenten geven aan dat de gemeente veel overlaat aan maatschappelijke organisaties en kerken, waardoor er geen gestructureerde benadering is van de eventuele doelgroep. De respondenten zijn van mening dat de gemeente Renswoude meer zelf de regie moet pakken. Verder geven respondenten aan dat er geen vertegenwoordiger van de gemeente Veenendaal aanwezig is bij het breed overleg. Indien deze ambtenaar aanwezig zou zijn, zou hij/zij een beter beeld krijgen van wat er speelt in Renswoude.

2.3 Minimaregelingen in Renswoude

Welke regelingen gericht op minima zet Renswoude in?
Welke eventuele aanvullende regelingen voor minima zet de gemeente niet in?

2.3.1 Ingezette minimaregelingen in Renswoude

De gemeente Renswoude zet de volgende regelingen in, die gericht zijn op minima⁶:

De *schuin gearceerde rode teksten* in onderstaande tabel hebben betrekking op de aanpassingen in de regelingen als gevolg van de actualisatie van het beleid in april 2017.

Regeling	Wat	Voor wie	Aanvraag regeling
Geld-terug-regeling	Vergoedingen voor cultuur, recreatie en sport. Per gezinslid € 75 per kalenderjaar. <i>Het bedrag is bij actualisatie van beleid in april 2017 aangepast naar € 100. Op 31 augustus 2017 is het bedrag op website nog niet aangepast.</i>	Voor het hele gezin. Elk gezinslid heeft recht op een bedrag voor culturele of sportieve vrijetijdsbesteding.	via website www.minimaregelingen.nl
Geld-terug-regeling extra	Dit is een extra regeling voor kinderen. Een kind kan dit krijgen naast de Geld-terug-regeling. Het gaat om	Voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar. De Geld-terug-regeling extra is persoonsgebonden en	via website www.minimaregelingen.nl

⁶ www.minimaregelingen.nl en www.renswoude.nl/inwoners (geraadpleegd op 31 aug 2017)

	vergoedingen voor bijvoorbeeld toneel- dans- of muziekles, zwembadbezoek of schoolreis.	bedraagt € 100 per kind per kalenderjaar. <i>Bedrag is bij actualisatie van beleid in april 2017 aangepast naar € 140. Op 31 augustus 2017 is het bedrag op website nog niet aangepast.</i>	
Computer-regeling	Via de Computerregeling kan een inwoner een computer en printer kopen voor haar/zijn kind(eren). Deze inwoner mag de afgelopen 5 jaar geen gebruik gemaakt hebben van de Computerregeling. De vergoeding bedraagt maximaal € 500 per gezin.	Voor kind(eren) tussen 4 en 18 jaar oud.	via website www.minimaregelingen.nl
Regeling meerkosten chronisch zieken en gehandicap-ten Renswoude	Een inwoner kan een bijdrage van € 200 ontvangen voor de extra kosten die vanwege ziekte of handicap gemaakt wordt.	Inwoners met: <ul style="list-style-type: none"> ▪ een geldige WMO indicatie, WLZ indicatie of CIZ indicatie, of; ▪ een gehandicaptenparkeerkaart, of; ▪ een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WAO, WIA, IVA, WGA, WAZ of Wajong-uitkering), of; ▪ een uitkering op grond van de Participatiewet, IOAW of IOAZ met een ontheffing van de sollicitatieplicht op basis van medische gronden, of; ▪ het volledige wettelijke eigen risico voor uw zorgverzekering betaald in 2016 (€ 385) of in 2017 (€ 385), of; ▪ de GarantVerzorgd 3 zorgverzekering van Menzis. 	via website www.minimaregelingen.nl
Vergoeding kinderopvang	<i>Vergoeding voor eigen bijdrage kinderopvang</i>	<i>Voor alleenstaande ouders die aan het re-integreren zijn en die een uitkering ontvangen van de gemeente Renswoude.</i>	Aanvraag via klantmanager van bijstandsgerechtigde
Bijzondere	Een bijdrage in bijzondere en noodzakelijke kosten die niet	Voor inwoners die inkomen hebben op bijstandsniveau en	Aanvraagformulier kan telefonisch

bijstand	ergens anders vergoed worden.	het “meerinkomen” voldoet aan de draagkrachtregels. ⁷	aangevraagd worden bij de gemeente Renswoude
Individuele inkomstenoeslag	Bijdrage voor inwoners die geen zicht hebben op inkomensverbetering	Voor inwoners die gedurende 3 jaar een inkomen hebben tot 105% van de bijstandsnorm.	Aanvraagformulier kan telefonisch aangevraagd worden bij de gemeente Renswoude
Collectieve (aanvullende) ziektekostenverzekering	Collectieve verzekering via Menzis. Inwoners kunnen 6% korting krijgen op basisverzekering en 9% op aanvullende verzekering. Bij uitgebreide verzekering wordt volledig eigen risico vergoed.	Voor inwoners met inkomen tot 130% van bijstandsnorm.	Informatie en aanvraag via website van gemeente Renswoude
Jeugdsportfonds⁸	<i>Op dit fonds kan een beroep worden gedaan voor deelname aan sportactiviteiten (contributie en sportmaterialen) en kosten voor zwemles voor kinderen uit minimagezinnen (</i>	<i>Voor kinderen van 5 – 16 jaar uit gezinnen met een minimuminkomen. Maximaal € 225 per kind. Uit brochure jeugdsportfonds Veenendaal. Voor zwemles (diploma A en B) is € 599 beschikbaar.</i>	<i>Intermediairs, zoals hulpverleners, ambtenaren werk en inkomen, jongerenwerkers of groepsleerkrachten kunnen een aanvraag indienen voor een kind via de website www.jeugdsportfonds.nl</i>
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Deze regeling behoort niet tot de minimaregelingen die door het bureau minimaregelingen worden uitgevoerd, maar de gemeente Renswoude heeft wel een regeling voor tegemoetkoming van de gemeentelijke belastingen.	Op de website van de gemeente Renswoude staat dat de regeling bedoeld is voor inwoners met een laag inkomen en een laag vermogen.	Aanvraagformulier via website gemeente Renswoude .

2.3.2 Niet ingezette minimaregelingen

Om na te gaan welke regelingen de gemeente Renswoude niet inzet, heeft de rekenkamercommissie o.a. gekeken naar de minimaregelingen in Veenendaal en in de gemeenten waarvoor de rekenkamercommissie werkzaam is. Een volledig overzicht kunt u vinden in de bijlage 4.

⁷ Dit zijn wettelijk vastgestelde regels, zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2015-9233.html>

⁸ M.i.v. 1 november 2017 is de gemeente Renswoude ook aangesloten bij het Jeugd Cultuur Fonds. In de bevindingen wordt daar verder niet op ingegaan, omdat de onderzoeksperiode liep van april t/m sep 2017.

Diverse regelingen van de gemeenten komen overeen, maar de voorwaarden en de bedragen waarvoor inwoners in aanmerking komen verschillen hier en daar wel. Een regeling die in Renswoude niet ingezet wordt, maar wel in Scherpenzeel en Bunschoten is de tegemoetkoming eigen risico ziektekosten. In de overige gemeenten uit ons samenwerkingsverband wordt deze regeling overigens ook niet ingezet.

De regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen is niet opgenomen in de beleidsnota van de gemeente Renswoude, omdat het geen onderdeel is van het minimabeleid, maar inwoners met een laag inkomen kunnen wel gebruikmaken van deze regeling. Deze regeling wordt niet door het bureau minimaregelingen uitgevoerd, maar door de gemeente Veenendaal. Via de gemeentelijke website kunnen inwoners een aanvraagformulier downloaden. Het formulier moet binnen 7 maanden na dagtekening van de aanslag bij de gemeente Veenendaal ingediend zijn. De gemeente beslist daarna over toekenning. Op de website (geraadpleegd op 31 aug 2017) staat dat inwoners met een laag inkomen en een laag vermogen in aanmerking komen voor deze regeling. Uit de informatie op de website blijkt echter niet wat exact onder een laag inkomen en laag vermogen moet worden verstaan.

Regelingen die in Veenendaal wel ingezet worden, maar in Renswoude niet en ook niet in de andere gemeenten (uit het samenwerkingsverband van de rekenkamercommissie), zijn:

- uitstroompremie ad € 1500 indien een langdurige WWB-er duurzaam uitstroomt naar betaald werk;
- compensatieregeling kosten schoonmaakondersteuning (vergoeding afhankelijk van het inkomen).

2.4 Communicatie over de regelingen

Hoe wordt over de regelingen gecommuniceerd naar de doelgroep?

2.4.1 Informatie op gemeentelijke website

Via de website van de gemeente Renswoude kunnen inwoners informatie verkrijgen over de diverse regelingen die de gemeente aanbiedt. Deze informatie is op diverse plaatsen op de website te vinden. De rekenkamercommissie constateert dat niet alle regelingen waar minima voor in aanmerking komen overzichtelijk op één plek zijn weergegeven.

- Informatie over minimaregelingen vindt de inwoner door te klikken op “Leven/werk en inkomen” (zie figuur hieronder). Vervolgens wordt doorverwezen naar de website van de minimaregelingen.nl. Hier staat informatie over de regelingen, zoals voorwaarden en hoe een vergoeding aangevraagd kan worden;
- informatie over de collectieve ziektekosten verzekering staat onder “Leven/Renswoude leeft samen(zorg, hulp, jeugd, wmo)”;

- informatie over de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen staat onder “Leven/ Belastingloket” .

Informatie over het jeugdsportfonds is geheel niet te vinden via de gemeentelijke website. De betreffende informatie is te vinden op de website van het jeugdsportfonds.

gemeente
Renswoude

Moelijk leesbaar? Hoog contrast Lees voor Grote letters Print

Zoeken op trefwoord Zoeken

Vaak gezocht: openingstijden, verloren of gevonden, trouwen, formulieren, ziektekostenverzekering

Inwoners In de gemeente Bestuur & organisatie

Overzicht inwoners

Onder de verschillende kolommen vindt u meer informatie. Weet u al wat u nodig heeft? Via Direct regelen kunt u het formulier openen.

Leven

- Belastingloket
- Geboorte, trouwen en overlijden
- Onderwijs en kinderopvang
- Paspoort, identiteitskaart en rijbewijs
- Renswoude leeft samen (zorg, hulp, jeugd, wmo)
- Uittreksels en verklaringen
- Verhuizing doorgeven
- Werk en inkomen

Omgeving

- Melding woon- en leefomgeving
- Afval en milieu
- Bouwen en slopen
- Openbare orde en veiligheid
- Verkeer en vervoer
- Woningbedrijf

Direct regelen

- Grofvuil op laten halen
- Melding omgeving
- Reparatieverzoek woningbedrijf
- Uittreksel Basisregistratie Personen DigiD
- Uittreksel van de burgerlijke stand aanvragen DigiD
- Verhuizing in of naar Renswoude doorgeven DigiD
- Melding kliko(sticker)
- Melding voorgenomen huwelijk of partnerschap

TOP

2.4.2 Informatie via Heraut en folder

Naast de gemeentelijke website is de informatie over de minimaregelingen ook te vinden in de Heraut, het huis aan huisblad in A-5 formaat. Hierin wordt alleen gepubliceerd als er sprake is van wijzigingen of veranderingen. Zo heeft er in de Heraut van 15 mei 2017 bijvoorbeeld gestaan dat de regelingen voor inwoners met een laag inkomen uitgebreid zijn met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2017. Eén van de respondenten geeft aan dat de informatie in de Heraut te abstract is en dat inwoners te snel denken dat de regelingen niet op hen van toepassing zijn. . Voorbeelden met bedragen zouden wat meer duidelijkheid kunnen scheppen.

Verder is er een folder met informatie over de minimaregelingen, maar deze folder is in de gemeente Renswoude voor het laatst gedrukt in 2013 (zie bijlage 5) en is in 2017 (nog) niet geactualiseerd. De folder wordt overigens volgens respondenten niet meer gebruikt omdat via de website gecommuniceerd wordt. De gemeente Rheden, die het minimabeleid ook uitbesteed heeft aan de gemeente Veenendaal heeft wel een folder voor 2017 (zie bijlage 6). In beide folders staan overigens alleen de minimaregelingen die bij het Bureau minimaregelingen aangevraagd kunnen worden en niet bijvoorbeeld dat er een regeling is voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Respondenten

stellen voor dat de gemeente Renswoude alle minimaregelingen overzichtelijk weergeeft op één A-4. Voorlichters zouden dit onder de aandacht kunnen brengen bij cliënten.

2.4.3 Overige communicatie

Inwoners kunnen ook informatie krijgen over de minimaregelingen via het dorpssteam, schuldhulpmaatjes of de formulierenbrigade (zie ook 2.2.3), zo blijkt uit de interviews. Respondenten van deze hulpinstanties gaven aan dat er geen sprake is van actieve informatieverstrekking van de gemeente naar de inwoners. Zo worden bijvoorbeeld inwoners die daarvoor in aanmerking zouden kunnen komen niet per brief gewezen op de minimaregelingen. In de gemeente Veenendaal worden inwoners die een bijstandsuitkering ontvangen wel via een brief geïnformeerd.

2.5 Realisatie en monitoring van doelstellingen

Worden de doelstellingen van het beleid gerealiseerd en gemonitord?

In het onderzoek heeft de rekenkamercommissie vastgesteld dat de gemeente Renswoude niet rapporteert over het realiseren van de doelstelling met betrekking tot minimabeleid. Wel heeft de rekenkamercommissie vastgesteld dat de gemeente Renswoude via de gemeente Veenendaal standaard jaarlijks een rapportage ontvangt van het Bureau minimaregelingen over de uitgaven. In deze standaard overzichten staan geen aantallen. Bij navraag heeft het Bureau de gegevensaantallen over 2015 en 2016 alsnog verstrekt. De kosten uit de standaardrapportage en de aantal aanvragen staan in onderstaande tabel.

Tabel 1: Uitgaven voor minimaregelingen gemeente Renswoude in 2015 en 2016 en aantal aanvragers

<i>Uitgaven minimaregelingen Renswoude</i>	2015	2016
Geld terug regeling	€ 2.799	€ 3.085
Regeling chronische zieken en gehandicapten		€ 1.800
Computerregeling	€ 1.200	€ 1.795
Totaal	€ 3.999	€ 6.680
Aantal aanvragers volwassenen	19	29
Aantal aanvragers kinderen	14	16

2.6 Rol van de raad

Kan de raad zijn kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van het minimabeleid vervullen?

De gemeenteraad wordt via de reguliere planning en control documenten, zoals de programmabegroting en de jaarrekening geïnformeerd over de uitvoering van het minimabeleid, maar deze informatie is beperkt. De rekenkamercommissie vindt dat op zich logisch, omdat de financiële omvang ook beperkt is. In de jaarstukken wordt niet ingegaan in hoeverre de doelstellingen zijn gerealiseerd. De informatie in de jaarrekening 2015 geeft slechts een korte beschrijving van activiteiten. De informatie in de jaarrekening 2015 die betrekking had op het minimabeleid bleef beperkt tot de volgende twee opmerkingen bij het programma Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening , onderdeel werk en inkomen:

- er zijn 21 aanvragen levensonderhoud ingediend. Hiervan zijn er 9 toegekend.
- Er zijn 24 aanvragen voor bijzondere bijstand ingediend.

In de beleidsbegroting 2017 wordt financieel wel meer in detail ingegaan op de uitgaven in het kader van minimaregelingen. De cijfers in de tabel hieronder geven een overzicht van de gerealiseerde uitgaven in 2015 en de begrote uitgaven in 2016 en 2017 met betrekking tot minimabeleid.

Tabel 2 Overzicht Kosten minima uit Beleidsbegroting 2017

<i>Kosten minimabeleid in €</i>	<i>Gerealiseerd 2015</i>	<i>Begroting 2016</i>	<i>Begroting 2017</i>
Minima-uitkeringen	3.146	14.000	14.000
Bijzondere bijstand	38.313	20.000	20.000
Kwijtschelding OZB	350		
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	10.058	10.000	10.000
Kwijtschelding rioolafvoerrecht	13.100	12.000	12.000
Totaal	64.967	56.000	56.000

De rekenkamercommissie heeft geconstateerd dat de gerealiseerde uitgaven van de minimaregelingen over 2015 in de beleidsbegroting 2017 (ad € 3.146) afwijken van de gerealiseerde uitgaven in 2015, zoals deze door het Bureau minimaregelingen zijn aangeleverd (ad € 3.999). Bij navraag bij de ambtelijke respondenten heeft de rekenkamercommissie daar geen eenduidige verklaring voor gekregen.

De rekenkamercommissie heeft geconstateerd dat in het integraal beleidskader € 40.000 (per 2015) is begroot voor minimabeleid (minima-uitkeringen). De werkelijk gerealiseerde uitgaven in 2015 uit de jaarstukken ad € 3.146, evenals de begrote uitgaven in 2016 en 2017 (€ 14.000) wijken daar behoorlijk vanaf (40-60%).

In april 2017 is met de actualisatie van het beleid €17.000 aan het budget voor de minima-uitkeringen toegevoegd. Deze toevoeging had betrekking op extra armoedebestrijding onder kinderen en de aansluiting bij het jeugdsportfonds (zie inleiding hoofdstuk 2). In bovenstaande begrotingscijfers (ad € 14.000) is dit budget nog niet toegevoegd.

Uit de gepresenteerde cijfers in de gemeentelijke jaarrekening en de beleidsbegroting is voor een raadslid naar de mening van de rekenkamercommissie niet eenvoudig te herleiden in hoeverre de gerealiseerde cijfers afwijken van begrote cijfers en is controle door de raad niet goed mogelijk.

Bijlage 1 Literatuur, documenten en bronnen

Algemeen en andere gemeenten

- Sociaal Cultureel Planbureau (SCP), Armoede in Kaart 2016, sep 2016
- Knooppunt kerken en armoede, Betrokkenheid troef, jan 2016
- Sociaal Cultureel Planbureau (SCP), Armoede onder kinderen- een probleemschets, feb 2017
- Minimawijzer gemeente Barneveld, sep 2016
- Minimaregelingen gemeente Nijkerk, Sigma, feb 2015
- Minimabeleid Bunschoten, d.d. 27 okt 2016
- Integraal minimabeleid Veenendaal 2015-2018

Renswoude

- Dienstverleningsovereenkomst Sociale Zaken en werkgelegenheid gemeente Renswoude en gemeente Veenendaal, 14 maart 2012
- Jaarrekening gemeente Renswoude 2015
- Integraal minimabeleid Renswoude 2015-2018, vastgesteld door de raad d.d. 19 mei 2015
- Verordening individuele inkomenstoeslag Renswoude 2015
- Besluitenlijst gemeenteraad Renswoude d.d. 19 mei 2015
- Raadsvoorstel "Wijziging minimabeleid", 21 maart 2017, vastgesteld door de raad d.d. 4 april 2017
- Besluitenlijst gemeenteraad Renswoude d.d. 4 april 2017
- Beleidsbegroting gemeente Renswoude 2017
- Balans en winst en verlies per periode van AMC Consultancy, uitdraai administratie 2016 per grootboekrekening
- Managementrapportage Sociale Zaken, gemeente Renswoude , maart 2017
- Heraut, gemeentenieuws 15 mei 2017
- Heraut, jaargang 51, nr. 13, 26 juni 2017

Websites

www.minimaregelingen.nl

www.sportserviceveenendaal.nl

www.jeugdsportfonds.nl

[www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/werk en inkomen](http://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/werk-en-inkomen)

<http://participatie-en-werk.loketdekleineschans.nl/>

<https://www.scherpenzeel.nl/jeugdhulpzorgenwerk>

<https://loket.bunnik.nl/mozard>

<https://www.amersfoort.nl/werk-en-uitkering>

<https://www.socialedienstveluwerand.nl/particulier/voorwaarden-minimaregelingen>

Bijlage 2 Respondenten

- Portefeuillehouder gemeente Renswoude
- Beleidsambtenaar wmo gemeente Renswoude
- Medewerker Dorpsteam
- Beleidsambtenaar minimabeleid gemeente Veenendaal
- Vertegenwoordiger Senioren Welzijns Organisatie Scherpenzeel en Renswoude
- Vertegenwoordiger Interkerkelijk diaconale hulpverlening Schuldhulp
- Diaken Gereformeerde gemeente Renswoude
- Diaken Hervormde gemeente Renswoude
- Inwoner van de gemeente Renswoude

Bijlage 3 Uitnodigingsbrief voor deelname onderzoek

Postbus 51
6566 ZJ Millingen aan de Rijn

Telefoon 088 - 20 30 650
www.minimaregelingen.nl

Geachte heer/mevrouw,

In 2016 kwam in het nieuws dat 8,8 % van de gezinnen met kinderen in Nederland in armoede leeft. Dit was voor de gemeenteraad van Renswoude aanleiding om de rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand te vragen om een onderzoek te doen naar het minimabeleid in Renswoude. De gemeenteraad wil onder andere weten of de gemeente Renswoude voldoende inzicht heeft in de groep inwoners die moeten rondkomen van een laag inkomen. Daarnaast wil de raad weten of inwoners die er voor in aanmerking komen wel gebruik maken van de minimaregelingen.

Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand

De rekenkamercommissie is een onafhankelijke onderzoekscommissie die werkt voor negen gemeenten. Naast de gemeente Renswoude werkt deze commissie ook voor de gemeenten Barneveld, Bunnik, Bunschoten, Leusden, Nijkerk, Scherpenzeel, Woudenberg en Zeewolde. De rekenkamercommissie gaat in haar onderzoeken na of het gemeentelijke beleid goed uitgevoerd wordt.

Uitvoering onderzoek

Voor het huidige onderzoek naar het minimabeleid heeft de rekenkamercommissie reeds documenten en informatie bestudeerd. Vervolgens wil de rekenkamercommissie interviews houden met ambtenaren, de wethouder, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisatie en enkele gebruikers van minimaregelingen.

Waarom mee doen aan dit onderzoek?

Voor het onderzoek worden inwoners benaderd, die bij ons bureau geregistreerd zijn. Uw ervaringen met de minimaregelingen zijn belangrijk voor het onderzoek. De rekenkamercommissie wil u o.a. vragen of u weet welke regelingen de gemeente heeft voor minima en hoe de aanvraag van een regeling verloopt. De informatie die u aan de rekenkamercommissie verstrekt zal volledig anoniem verwerkt worden en zal niet te herleiden zijn naar personen. Op basis van het onderzoek kan de gemeente eventueel verbeteringen doorvoeren in de werkwijze.

Aanmelden

Wilt u meedoen aan dit onderzoek, dan kunt u zich **tot uiterlijk 18 juli** aanmelden door een mail te sturen naar info@rkvalleienveluwerand.nl of te bellen met mevrouw Ingrid Spoor van de rekenkamercommissie tel. 0342-495830.

De rekenkamercommissie zal u dan telefonisch of via mail benaderen en zal met u een afspraak plannen voor een interview van ongeveer drie kwartier. Naar verwachting zal het interview in de tweede helft van augustus plaatsvinden.

Meer informatie

Als u vragen heeft over het onderzoek of deze brief, neemt u dan contact op met mevrouw Ingrid Spoor van de rekenkamercommissie (zie contactgegevens hierboven).

Met vriendelijke groeten, Bureau Minimaregelingen

Bijlage 4 Minima regelingen per gemeente

Bijlage 5 Folder minimabeleid 2013 gemeente Renswoude

Minimabeleid 2013-2015

Gemeente Renswoude

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 26 maart jl. de meerjarennota Minimabeleid 2013-2015 vastgesteld. Op grond van het gemeentelijk minimabeleid kunnen inwoners met een laag inkomen in een aantal gevallen een bijdrage of een tegemoetkoming ontvangen.

In de folder kunt u lezen voor welke regelingen de gemeente Renswoude heeft gekozen.

De gemeente Renswoude heeft gekozen voor de volgende minimaregelingen:

- 1) Geld-Terug-Regeling voor gezinsleden: € 100,-;
- 2) Geld-Terug-Regeling-extra voor kinderen: € 100,-;
- 3) PC-regeling voor gezinnen met schoolgaande kinderen: € 600,- per 4 jaar;
- 4) Collectieve ziektekostenverzekering met aanvullend gemeentelijk pakket;
- 5) Regeling minimabeleid 65+: € 200,- voor alleenstaande en € 270,- voor echtpaar;
- 6) Regeling minimabeleid chronisch zieken en gehandicapten ad € 200 per persoon.

De minimaregelingen zijn gebaseerd op de categoriale bijstand die door of namens de gemeente wordt verstrekt op grond van artikel 35 WWB.

1) Geld-Terug-Regeling (GTR)

Minima met een inkomen tot 110% kunnen gebruik maken van de GTR. Jaarlijks kunnen zij de kosten van culturele en sportieve activiteiten terugkrijgen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de kosten van de bibliotheek, een sportvereniging, een cursus, Internet of een kerkradio. Er is maximaal € 100,- beschikbaar per gezinslid. Het gezin kan de middelen vrij aanwenden.

2) Geld-Terug-Regeling extra

Elk kind van 4 tot 18 jaar uit een gezin met een inkomen tot 110% kan gebruik maken van de GTR-extra. Jaarlijks kunnen zij de kosten aan culturele en sportieve activiteiten terugkrijgen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om muzikles of scouting, maar ook zwemles, computergebruik en huiswerkbegeleiding. Er is maximaal € 100,- beschikbaar per kind per jaar. De middelen kun vrij aangewend worden voor het kind.

3) PC-regeling

Een gezin met kinderen van 9 tot 16 jaar en een inkomen tot 110% kan gebruik maken van de PC-regeling. Zij kunnen voor maximaal € 600,- per vier jaar de kosten voor de aanschaf van een computer (PC of laptop), printer, computerbenodigdheden of reparaties aan de computer terugkrijgen.

4) Collectieve ziektekostenverzekering met aanvulling gemeente

Gezinnen met een inkomen tot 110% kunnen gebruik maken van de gemeentelijke afspraken met Menzis over de CAZ. Daarbij krijgen de gezinnen van de verzekeraar € 105,- per jaar korting per verzekerde (kinderen tot 18 jaar zijn gratis meeverzekerd). Daarnaast is de vergoeding van de gemeente voor het aanvullende gemeentelijke pakket € 3,- per volwassene per maand.

5) Regeling minimabeleid 65+

Personen vanaf 65 jaar zijn, even als kinderen, apart in de WWB genoemd als doelgroep waaraan geld gegeven mag worden zonder dat er bewijs van uitgifte hoeft te worden gegeven (WWB art 35, lid 3) . Om deze kwetsbare groep te ondersteunen in de extra kosten, wordt van deze mogelijkheid in de wet gebruik gemaakt.

6) Regeling minimabeleid chronisch zieken en gehandicapten

Personen jonger dan 65 jaar met een inkomen tot 110% en:

- zelfstandig wonend met een WAO, WIA, WAZ of WAJONG-uitkering met arbeidsongeschiktheidspercentage van 80 – 100% of
- met geldige indicatie voor een gehandicaptenparkeerkaart of
- met een geldige indicatie voor een Wmo-voorziening die langer dan één jaar geldig is,

krijgen jaarlijks € 200,- per persoon uitgekeerd. Dit bedrag is vrij besteedbaar om extra kosten als chronisch zieke of gehandicapte op te vangen.

Meer informatie

De gemeente Renswoude heeft de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand uitbesteed aan de gemeente Veenendaal.

Voor de uitvoering van het Minimabeleid is AMC-consultancies ingeschakeld.

Contactgegevens van deze organisatie zijn:

Telefoon: 088-2030600

Website: <http://www.amcconsultancy.nl/uitvoering-minimabeleid/projecten/veenendaal.html>

Bijlage 6 Folder minimabeleid 2017 gemeente Rhenen

AANVRAGEN

Gebruik het aanvraagformulier om de regelingen aan te vragen.

MEER INFORMATIE

Kijk op www.minimaregelingen.nl of bel met Bureau Minimaregelingen. Wij zijn elke werkdag bereikbaar van 10:00 tot 12:00 uur en van 13:00 tot 16:00 uur via telefoonnummer 088 20 30 650.

BUREAU MINIMAREGELINGEN 2017

Rhenen

HULP BIJ LAAG INKOMEN

Woont u in Rhenen? En heeft u een laag inkomen? Dan springt de gemeente bij: u kunt vergoedingen ontvangen voor kosten die u maakt voor sport of andere vrijetijdsbesteding. Ook voor kinderen zijn er bijdragen voor bijvoorbeeld muziekles, schoolreisjes of een nieuwe computer. In 2017 kunt u ook een tegemoetkoming ontvangen als u chronisch ziek of gehandicapt bent. Bureau Minimaregelingen voert deze regelingen uit. In deze folder zetten wij de regelingen voor 2017 op een rij.

BUREAU MINIMAREGELINGEN

Postbus 51
6566 ZJ Millingen aan de Rijn
Telefoon 088 20 30 650
www.minimaregelingen.nl

DE REGELINGEN IN 2017

GELD-TERUG-REGELING

Via de Geld-terug-regeling kunt u kosten vergoed krijgen voor sportieve of culturele vrijetijdsbesteding. De Geld-terug-regeling is voor het hele gezin. Elk gezinslid heeft recht op een bedrag voor culturele of sportieve vrijetijdsbesteding. Per gezinslid ontvangt u € 75 per kalenderjaar. Zo kunt u bijvoorbeeld kosten vergoed krijgen voor een computercursus, bioscoopbezoek, lidmaatschap van de bibliotheek of internet. Een compleet overzicht van activiteiten die worden vergoed, vindt u op www.minimaregelingen.nl.

GELD-TERUG-REGELING-EXTRA

De Geld-terug-regeling-extra is voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar. Dit is een extra regeling voor uw kind naast de Geld-terug-regeling. De Geld-terug-regeling-extra is kindgebonden en bedraagt € 100 per kind. Dit bedrag kunt u bijvoorbeeld besteden aan schoolreisjes, zwembadbezoek of toneel- dans- of muziekles. Op www.minimaregelingen.nl vindt u een overzicht van kosten die via de Geld-terug-regeling-extra worden vergoed.

COMPUTERREGELING

Via de Computerregeling heeft u de mogelijkheid om een computer en printer te kopen voor uw kind(eren). Het budget bedraagt maximaal € 500 per gezin. Wilt u gebruik maken van de Computerregeling? Dan gelden de volgende voorwaarden:

- U heeft tenminste één kind tussen 4 en 18 jaar oud.
- U heeft in de afgelopen 5 jaar geen gebruik gemaakt van de Computerregeling.

REGELING MEERKOSTEN CHRONISCH ZIEKEN EN GEHANDICAPTEN

Bent u chronisch ziek of gehandicapt, dan kunt u een bijdrage van € 200 ontvangen voor de extra kosten die u vanwege uw ziekte of handicap maakt. Om in aanmerking te komen voor

deze regeling heeft u:

- een geldige Wmo-indicatie, WLZ indicatie of CIZ indicatie, of;
- een gehandicaptenparkeerkaart, of;
- een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WAO, WIA, IVA, WGA, WAZ of Wajong-uitkering), of;
- een uitkering op grond van Participatiewet, IOAW of IOAZ met een ontheffing van de sollicitatieplicht op basis van medische gronden, of;
- het volledige wettelijke eigen risico voor uw zorgverzekering betaald in 2016 (€ 385) of in 2017 (€ 385), of;
- de GarantVerzorgd 3 zorgverzekering van Menzis.

VOOR WIE?

Woont u in Rhenen en wilt u gebruik maken van de regelingen? Kijk dan in de inkomens tabel hiernaast onder welke inkomensgroep u valt.

- Is uw netto maandinkomen lager dan het bedrag in de tabel?
- En is ook uw vermogen lager dan de gestelde norm?

Dan kunt u de regelingen aanvragen bij Bureau Minimaregelingen. Gebruik hiervoor het aanvraagformulier.

VOOR WIE NIET?

In de volgende situaties heeft u geen recht op de regelingen:

- U bent gedetineerd (de eventuele partner kan wel in aanmerking komen).
- U staat niet ingeschreven in de Gemeentelijke Basis Administratie als woonachtig in Rhenen.
- U bent jonger dan 18 jaar (dan kunt u niet zelfstandig een aanvraag doen).
- U verblijft niet rechtmatig in Rhenen (vreemdelingen die op grond van artikel 11 van de Wet Werk en Bijstand geen recht op uitkering hebben).

BEPAAAL UW INKOMENSGROEP EN VERMOGEN

Personen in de leeftijd van 18 tot 21 jaar	Max. netto inkomen per maand	Maximaal vermogen
Alleenstaand	€ 254	€ 5.940
Gehuwd of samenwonend en beiden jonger dan 21 jaar	€ 507	€ 11.880
Gehuwd of samenwonend, één persoon 21 jaar of ouder	€ 987	€ 11.880
Personen in de leeftijd van 18 tot 21 jaar met kinderen	Max. netto inkomen per maand	Maximaal vermogen
Alleenstaand	€ 254	€ 5.940
Gehuwd of samenwonend en beiden jonger dan 21 jaar	€ 800	€ 11.880
Gehuwd of samenwonend, één persoon 21 jaar of ouder	€ 1.281	€ 11.880
Personen in de leeftijd van 21 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd	Max. netto inkomen per maand	Maximaal vermogen
Alleenstaand	€ 1.027	€ 5.940
Alleenstaande ouder/ verzorger	€ 1.027	€ 11.880
Gehuwd of samenwonend en beiden jonger dan pensioengerechtigde leeftijd	€ 1.467	€ 11.880
Pensioengerechtigden	Max. netto inkomen per maand	Maximaal vermogen
Alleenstaand	€ 1.154	€ 5.940
Alleenstaande ouder/ verzorger	€ 1.154	€ 11.880
Gehuwd of samenwonend	€ 1.576	€ 11.880
Kostendelersnorm: voor personen in de leeftijd van 21 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd	Max. netto inkomen per maand	Maximaal vermogen
Wie met één of meer meerderjarige personen in dezelfde woning zijn hoofdverblijf heeft		
Tweepersoonshuishouden	€ 734	€ 5.940
Driepersoonshuishouden	€ 636	€ 5.940
Vierpersoonshuishouden	€ 587	€ 5.940
Vijfpersoonshuishouden	€ 558	€ 5.940

* Vakantiegeld hoeft u niet mee te tellen bij het bepalen van uw inkomen.

* Als u gehuwd of samenwonend bent, telt u beide inkomens bij elkaar op.

* Bedragen zijn gebaseerd op inkomensnormen van januari 2017, kijk op www.minimaregelingen.nl voor actuele bedragen.

* Vermogen is uw (spaar)geld en bezittingen samen. Denk hierbij aan bijvoorbeeld uw auto, caravan, motor en (spaar)geld op de bankrekening(en) van u (en uw partner). Een eigen woning in Nederland of in het buitenland telt **niet** mee als vermogen. Heeft u de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en heeft u géén uitvaartverzekering? Dan mag u als reserve voor niet verzekerde uitvaartkosten een bedrag van € 7.500 per persoon aftrekken van uw vermogen.